

БЪЛГАРСКА
ФОТОВОЛТАИЧНА
АСОЦИАЦИЯ

ДО

**ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
51-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

ДО

**МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

ДО

**МИНИСТЪРА НА ФИНАНСИТЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

СТАНОВИЩЕ

от Българска фотоволтаична асоциация, ЕИК: 175801326

Относно: Предлагано удължаване на въведената допълнителна данъчна тежест към производителите на електрическа енергия чрез прилаган таван на приходите в § 3 от ПЗР на Проект на Закон за държавния бюджет за 2025 г.

Българска фотоволтаична асоциация (БФА), в качеството си на легитимен представител на интересите на фотоволтаичната индустрия в България, изразяваме несъгласие и се обръщаме към Вас и народните представители да не приемате предложението § 3 от ПЗР на Проект на Закон за държавния бюджет (ПЗР на ПЗДБ), с който се удължава за периода от 01.01.2025 г. до 31.12.2025 г. прилагането на таван на приходите в сектор Електроенергетика за производителите, търговците и обществените доставчици (предлаганият текст е идентичен с правната норма на § 3 от ПЗР на ЗДБ за 2024 г.).

Мотивите ни срещу продължаване действието на § 3 от ПЗР на ПЗДБ се основават на противоречие с европейското законодателство и регулация в областта на вътрешния пазар на електроенергия и конкуренцията, икономическата необоснованост, както и противоречие с енергийните приоритети и политики на страната.

Таванът на приходите в сектор Електроенергетика беше въведен през 2022 г. на основание Регламент (ЕС) 2022/1854 на Съвета от 6 октомври 2022 година относно спешна намеса за

справяне с високите цени на енергията¹. Регламен (ЕС) 2022/1854 беше с извънреден, целенасочен и временен характер. Таванът на приходите беше временна мярка и съгласно Регламент (ЕС) 2022/1854 се прилагаше от 1 декември 2022 г. до 30 юни 2023 г.

В Доклад² на Европейската комисия от 5 юни 2023 г., относно прегледа на спешната намеса за справяне с високите цени на енергията (Регламент (ЕС) 2022/1854), до Европейския парламент и Съвета на Европейския съюз беше отчетено:

- продължаващата намеса във функционирането на пазара е необосновано и не следва да бъде продължено;
- евентуалното удължаване на срока на действие на мерките би възпрепятствало постигането на целите, определени в предложението за структурата на пазара на електроенергия, а именно да се улеснява възприемането на споразумения за изкупуване на енергия и да се гарантира възможно най-ликвиден пазар на такива споразумения;
- продължаването на мярката ще въздейства отрицателно на сигурността за инвеститорите и рисковете за функционирането на пазара на електроенергия.

В момента правното действие на Регламент (ЕС) 2022/1854 е преустановено, този регламент не е и не може да бъде основание за приемането на § 3 от ПРЗ на ЗДБ за 2025 г.

Приемане на удължаване на нормите относно таван на приходите за производителите на електроенергия ще бъде в директно противоречие и с Директива (ЕС) 2024/1711³.

В Директива (ЕС) 2024/1711 са приети нови текстове, с които се създава императивен механизъм за евентуална намеса в пазара на електрическа енергия. Такава намеса може да бъде осъществена само и единствено при обявена криза на общностно или регионално ниво от Съвета на ЕС, на основание предложение на Комисията при определени условия, разписани в Директивата.

Допълнително, следва да се има предвид, че предложението за таван на приходите на производителите на електрическа енергия е в пряко противоречие с изискването за насърчаване на производството на електрическа енергия от възобновяеми източници, съгласно Директива (ЕС) 2018/2001 за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници⁴, и съответно се нарушават изискванията на Регламент (ЕС) 2019/943⁵ относно

¹ Регламент (ЕС) 2022/1854 на Съвета от 6 октомври 2022 година относно спешна намеса за справяне с високите цени на енергията:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A32022R1854>

² Доклад на Комисията от 05.06.2023 г. до Европейския парламент и Съвета относно прегледа на спешната намеса за справяне с високите цени на енергията в съответствие с Регламент (ЕС) 2022/1854 от 05.06.2023 г.: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:52023DC0302>

³ Директива (ЕС) 2024/1711: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1711/oj>

⁴ Директива (ЕС) 2018/2001 за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018L2001>

⁵ Регламент (ЕС) 2019/943: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R0943&from=FR>

вътрешния пазар на електроенергия, като се създават пречки за насърчаване възприемането на споразумения за закупуване на енергия (чл. 19а).

Продължаването на пряката намеса на пазара на електроенергия и на необоснованото изземване на приход от производителите на електрическа енергия, съставляващо налагане на недопустима данъчна тежест върху производителите на енергия, ще бъде нарушение на европейското законодателство и регулация. Затова, продължаване действието на § 3 от ПЗР на ПЗДБ ще бъде основание инвеститорите в централи за производство на енергия от възобновяеми източници да защитят инвестициите си пред Европейската комисия и съответните законодателни и съдебни органи на Съюза. Такова действие не е предпочитано, защото може да има негативни ефекти върху общото изпълнение на изискванията на Комисията за плащанията по Плана за възстановяване и устойчивост, проектите в които са важни за целия сектор Електроенергетика.

Текстовете на предлаганото в § 3 от ПЗР на ПЗДБ за удължаване на мярката за прилагане на таван на приходите в сектор Електроенергетика противоречат на Конституцията и на вътрешното законодателство, създават неравноправно третиране на производителите и налагат двойно облагане, което е в нарушение на изискванията на чл. 19, ал. 1 и ал. 2 от Конституцията на Република България. Ще приведем само един пример, таванът на приходите в сектор Електроенергетика задължава сектора да заплаща вноската от 5% и върху прихода над тавана на прихода, който внася, тъй като не е предвидено, че 5% вноската се изчислява върху реалния приход от продажба на електрическа енергия (намален с изчетия приход поради наложения таван на приходите), то се достига до дължимост на вноската върху вноската, което е недопустимо - производителят плаща 5% включително върху прихода, които му се изземват поради наложения таван. Налага се таван на приходите на производителите по отношение на всяка сделка - така производителите са в невъзможност да компенсират недостатъчните си приходи в периодите на ниски цени на електрическата енергия, с такива с по-високи цени, което води до значително по-високо облагане, отнесено към прихода в годишен аспект, включително след годишното данъчно облагане.

Друг пример за неравно правно третиране е, че съгласно предложението на § 3, ал. 3, производителите с договор за компенсиране с премии, който е в сила към 8 октомври 2022 г. дължат целевите вноски над таван на приходите, равен на обявената от КЕВР прогнозна пазарна цена. Така разписан, текстът означава, че такава вноската ще дължат и производителите, при които е налице изтекъл срок на договора за премии. Подобно неравноправно третиране на такива производители е правно недопустимо - същите не получават повече премия, поради изтичане на срока на договора, но не са поставени в същото положение като производители, които не ползват премии (включително такива, които са прекратили договорите си преди датата 8 октомври 2022 г.). Правно обосновано е производителите, при които е налице изтичане на договора за премии, да не следва да бъдат третирани в различие с производителите по ал. 1 на § 3. Могат да бъдат описани и други подобни непълноти и грешки в самите разпоредби.

Приетите цели на страната в Интегрирания национален план „Енергетика и климат“ (ИНПЕК), поетите ангажименти за изпълнение на европейското законодателство и политики за насърчаване и задълбочено интегриране на по-висок дял на възобновяемата енергия в енергийния микс на страната, не могат да се изпълнят и изглеждат само формални, при продължаване незаконното изземване на приход от вече изградените електроцентрали. Инвестициите в сектора на възобновяемата енергия са съпътствани с модернизиране, рехабилитиране и изграждане на нови съоръжения за пренос и разпределение, изцяло за

БЪЛГАРСКА
ФОТОВОЛТАИЧНА
АСОЦИАЦИЯ

сметка на инвеститорите. Това прави сектора най-жизнения и активен честен инвестиционен сектор в страната, с добавена стойност към БВП, с основен принос за декарбонизацията и увеличения дял на възобновяемата енергия в брутното вътрешно потребление, сектор допринасящ пряко за изпълнение на ангажиментите на България по международни договори и споразумения. Икономическият и общественият интерес на страната е в противоречие с приемането на § 3 от ПЗР на ПЗДБ и продължаването на мярката за прилагане на таван на приходите в сектор Електроенергетика.

В заключение, изразяваме позиция, че продължаване на мярката за прилагане на таван на приходите за производители на енергия е необоснован и не следва да се приема. Подобно третиране на производителите застрашава инвестиционния климат в страната и интезитета на инвестициите за модернизиране на сектор Електроенергетика.

19 декември 2024 г.
гр. София

БЪЛГАРСКА ФОТОВОЛТАИЧНА АСОЦИАЦИЯ